

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет цивільного захисту України
Освітня програма	21470 Техногенно - екологічна безпека
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	183 Технології захисту навколишнього середовища

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

28.11.2023 р.

Справа № 2164/АС-23

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 18 "Виробництво та технології" у складі:

Гавенко Світлана Федорівна – головуєчий,

Бородіна Наталія Анатоліївна,

Захаркевич Оксана Василівна,

Ковбаса Володимир Миколайович,

Кшивецький Богдан Ярославович,

Лук`янова Віталіна Віталіївна,

Пелик Леся Василівна,

Судаков Андрій Костянтинович,

Тверда Оксана Ярославівна,

за участі запрошених осіб:

Ключка Юрій - проректор – представник ЗВО,

Колосков Володимир Юрійович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Національний університет цивільного захисту України
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	21470
Назва ОП	Техногенно - екологічна безпека
Галузь знань	18 Виробництво та технології
Спеціальність	183 Технології захисту навколишнього середовища
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 9, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Цілі освітньо-професійної програми "Техногенно-екологічна безпека" (далі ОПП), яка реалізується в Національному університеті цивільного захисту України (далі НУЦЗ України / ЗВО / Університет) визначені в її меті і прослідковуються в розділі 3 ОП "Характеристика освітньої програми". Цілі ОПП сформульовані чітко, і вони відповідають стратегії розвитку НУЦЗ України на 2020–2030 роки та стратегічному плану розвитку Університету.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Співставлення інформації, яка наведена в рецензіях і відгуках на ОПП, у відомостях про самооцінювання та у звіті експертної групи, з самою ОП свідчить, що цілі ОПП та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ОПП є унікальною, оскільки однією із цілей ОПП є урахування потреб регіонів, постраждалих від воєнної агресії, а інша - використання сучасних технологій захисту навколишнього середовища, що характеризуються невизначеністю умов та вимог. Таким чином розробникам ОПП вдалося в меті програми гармонійно поєднати освітні цілі навчання за спеціальністю 183 "Технології захисту навколишнього середовища" (підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі щодо захисту навколишнього середовища) та сучасні потреби ринку праці, тенденції розвитку спеціальності, регіональний контекст (місце постійного розташування ЗВО - м. Харків). Унікальність ОПП також пов'язана і з галузевим контекстом, про це свідчить акцент в меті програми на "невизначеність умов", що притаманно при виконанні завдань і функцій структурних підрозділів ДСНС України - головних роботодавців для випускників ОПП. Програмні компетенції СК7-СК9 та програмні результати навчання ПР16-ПР-20 є індивідуальними і направлені на забезпечення унікальності ОПП. ОПП враховує досвід аналогічних вітчизняних освітніх програм провідних за спеціальністю 183 "Технології захисту навколишнього середовища" закладів вищої освіти, а також закордонних освітніх програм, про що свідчить внесення в ОПП компетенцій СК8 та СК9 та відповідних програмних результатів навчання (ПР18-ПР20).

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Результати аналізу ОПП та змісту її освітніх компонент показав, що освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 183 "Технології захисту навколишнього середовища" галузі знань 18 "Виробництво та технології" для другого (магістерського) рівня вищої освіти, який затверджено та введено в дію Наказом Міністерства освіти і науки України від 04.03.2020 р. № 378.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОПП та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження та вимогам стандарту вищої освіти зі спеціальності 183 "Технології захисту навколишнього середовища" галузі знань 18 "Виробництво та технології" для другого (магістерського) рівня вищої освіти, який затверджено та введено в дію Наказом Міністерства освіти і науки України від 04.03.2020 р. № 378.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Зміст освітньої програми має чітку структуру. Позитивною практикою змісту ОПП є наявність розділу "4 Відповідність освітніх компонентів компетентностям та результатам навчання", який змістовно розкриває, які саме освітні компоненти дозволяють здобувачу вищої освіти набути певного програмного результату навчання та забезпечити відповідні компетенції ОПП. Результати аналізу ОПП та силабусів освітніх компонентів ОПП підтвердив, що освітні компоненти, включені до ОПП, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Разом з тим зміст ОПП та зміст її освітніх компонент має деякі недоліки. Ці недоліки не є критичними для реалізації ОПП, ліквідація виявлених недоліків дозволить посилити шляхи досягання програмних результатів навчання. Першим недоліком є включення до змісту ОПП тем (розділів), які є базовими для спеціальності 183 "Технології захисту навколишнього середовища" (ці знання набуваються під час навчання на рівні бакалавр за спеціальністю 183 "Технології захисту навколишнього середовища", а деякі під час навчання в школі). Наприклад, "Тема 1.1. Поняття про екосистеми" та "Тема 1.3. Поняття про біоценоз" ОК 7 "Системний підхід до виявлення джерел формування екологічної небезпеки". Цей недолік не має масштабного характеру. Другий недолік полягає в незначній повторювальності в різних освітніх компонентах ОПП однакових тем (розділів), що знижує ефективність навчання. Наприклад, "Абсорбційні методи очищення газів від газоподібних сполук" включені до теми 2.2 ОК 6 "Проектування й конструювання систем забезпечення екологічної безпеки", а в ОК 5 "Технології захисту навколишнього середовища" присутня тема 3.3 "Технології адсорбції газових домішок у викидах в атмосферу". Третій недолік пов'язаний з недостатньою раціональністю включення в ОПП обов'язкових освітніх компонент "ОК 08. Основи патентознавства" та "ОК 9. Методи обробки статистичних даних", оскільки ОПП не є освітньо-науковою, а забезпечення відповідних програмних результатів навчання є частково-опосередкованим. Останнім недоліком є те, що для забезпечення досягання "ПР14. Проектувати системи і технології захисту навколишнього середовища", "ПРО8. Проектувати системи комплексного управління відходами...", "ПРО3. Використовувати сучасні комунікаційні, комп'ютерні технології у природоохоронній сфері..." серед обов'язкових освітніх компонент ОПП не вистачає дисципліни, яка б була направлена на надання знань, вмінь і навичок в сучасному проектуванні (спеціалізовані для проектування програмні комплекси AutoCAD або інші, програми розрахунку викидів, скидів..., програми розрахунку параметрів шумозахисних екранів і т.д.).

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОПП відповідає предметній області спеціальності 183 "Технології захисту навколишнього середовища" галузі знань 18 "Виробництво та технології".

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Формування здобувачами вищої освіти їх індивідуальної освітньої траєкторії здійснюється у відповідності до вимог законодавства України та нормативних документів ЗВО. З метою початкового інформування здобувачів вищої освіти щодо наявності і обсягу вибіркових освітніх компонент за семестрами доцільно до розділу 2.2 ОПП "Структурно-логічна схема освітньої програми" включити схематичні блоки вибіркових дисциплін.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Результати аналізу ОПП, навчального плану, відомостей про самооцінювання та звіту експертної групи підтверджують, що ОПП та її навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає

можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності здобувачів вищої освіти.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Аналіз ОПП, відомостей про самооцінювання та звіту експертної групи підтверджує, що ОПП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійні стандарти на професії, які визначені в розділі 4 ОПП "Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання", відсутні. Проектній групі ОПП необхідно звернути увагу, що професійні стандарти розробляються не на спеціальності, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, а на професії (групи професій), та врахувати це при подальшому перегляді ОПП. При відсутності державних професійних стандартів на професії, які визначені ОПП, доцільно розглянути типові посадові інструкції відповідних професій, особливу увагу приділити наявним посадовим інструкціям професій (п.4 ОПП) головних роботодавців випускників ОПП - структурних підрозділів ДСНС України.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Аналіз навчального плану ОПП, відомостей про самооцінювання та звіту експертної групи підтверджує, що обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів за дуальною формою освіти не здійснюється.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті НУЦЗ України. Конкурсний відбір на навчання у 2023 році здійснювався за результатами розгляду мотиваційних листів.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Оскільки конкурсний відбір на навчання у 2023 році здійснювався за результатами розгляду мотиваційних листів, то правила прийому на навчання за освітньою програмою у 2023 році не враховували особливості самої освітньої програми. Приймаючи до уваги, що при вступі на освітні програми рівня магістр в НУЦЗ України існує практика перевірки програмних результатів навчання та компетентностей, які отримані під час навчання на бакалаврському рівні (<https://vstup.nuczu.edu.ua/ukr/prohramy-vstupnykh-vyprobuvan-u-2020-rotsi>), то доцільно розширити цю практику і для ОПП.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В Університеті визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, є доступними для всіх учасників освітнього процесу.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В ЗВО визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих неформальній освіті

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Проведений аналіз ОПП, силабусів, відомостей про самооцінювання, звіту експертної групи показав, що форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у ОПП цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Аналіз ОПП та силабусів навчальних дисциплін показав, що вони містять інформацію про мету вивчення дисципліни, зміст та програмні результати навчання, порядок та критерії оцінювання. ОПП та силабуси навчальних дисциплін розміщені на веб-сайті ЗВО (<http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/osvitni-prohramy-haranty>).

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Аналіз відомостей про самооцінювання та звіту експертної групи дозволив верифікувати, що ЗВО забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОПП.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Аналіз змісту силабусів освітніх компонент ОПП, відомостей про самооцінювання та звіту експертної групи дозволив верифікувати, що педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники, які задіяні до реалізації ОПП, оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик за напрямками ОПП.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Аналіз силабусів освітніх компонент, відомостей про самооцінювання та звіту експертної групи дозволив верифікувати, що навчання і викладання на ОПП, а також наукові дослідження, які проводяться при реалізації ОПП, пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Аналіз ОПП та силабусів навчальних дисциплін показав, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента. ОПП та силабуси її навчальних дисциплін розміщені на вебсайті ЗВО (<http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/osvitni-prohramy-haranty>).

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Атестація здобувачів вищої освіти ОПП здійснюється у формі публічного захисту магістерської кваліфікаційної роботи, що відповідає вимогам Стандарту вищої освіти зі спеціальності 183 "Технології захисту навколишнього середовища" галузі знань 18 "Виробництво та технології" для другого рівня вищої освіти, який затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України від 04.03.2022 р. № 378.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Аналіз ОПП і силабусів її освітніх компонентів, відомостей про самооцінювання, а також звіту експертної групи дозволив верифікувати, що на ОПП визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Аналіз нормативних документів ЗВО, відомостей про самооцінювання та звіту експертної групи дозволив верифікувати, що на ОПП та в Університеті в цілому визначено чіткі і зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації ОПП, а також, що ЗВО популяризує академічну доброчесність та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Проведений аналіз зведеної інформації про викладачів ОП (таблиця 2 відомостей про самооцінювання), а також інформації, яка наведена у відомостях про самооцінювання і в звіті експертної групи, показав, що академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процедури конкурсного добору викладачів визначає "Положення про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників Національного університету цивільного захисту України" (<https://nuczu.edu.ua/ukr/osvita/normativno-pravova-baza-nutszu/dokumenty-universytetu-z-osvitnoi-diialnosti>), вони є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОПП. На офіційному веб-сайті Університету є розділ "Конкурс на заміщення вакантних посад" (<https://nuczu.edu.ua/ukr/nutszu/informatsiia-pro-diialnist/administratyvna-diialnist>), який інформує про відкриття конкурсу на заміщення вакантної посади, але не надає інформації про результати проведення конкурсів. Інформування про оголошення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників з 2020 року також відбувається через ленту новин на веб-сайті ЗВО.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Аналіз відомостей про самооцінювання та звіту експертної групи дозволив верифікувати, що на ОПП залучаються роботодавці до організації та реалізації освітнього процесу.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Аналіз відомостей про самооцінювання та звіту експертної групи, а також інформації, яка надана на офіційному веб-сайті ЗВО, дозволив верифікувати, що в рамках реалізації освітнього процесу ОПП Університет залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Аналіз відомостей про самооцінювання та звіту експертної групи свідчить, що професійний розвиток викладачів реалізується через власні програми (переважно отримання другої вищої освіти рівня магістра) або у співпраці з іншими організаціями. Стажування та підвищення кваліфікації різнопланове від опанування української та іноземної мови до управління проектами). Викладачі, які викладають на ОПП фахові дисципліни, мають незначний досвід за спеціальністю 183 "Технології захисту навколишнього середовища", і практично не підвищують свій професійний розвиток за напрямками освітніх компонент, які викладають.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Аналіз відомостей про самооцінювання та звіту експертної групи не підтвердив, що в ЗВО якісно стимулює розвиток викладацької майстерності викладачів ОПП (жоден викладач ОПП, крім викладача ОК з "Охорона праці в галузі " не пройшов стажування чи підвищення кваліфікації направлене на розвиток викладацької майстерності).

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Матеріально-технічна база НУЦЗ України для реалізації ОПП є достатньою. Освітня програма забезпечена сучасним мультимедійним обладнанням і приладами, наявні лабораторне обладнання та аналітичні прилади, які використовуються для контролю параметрів стану навколишнього середовища. Разом з тим практична складова ОПП потребує наявних навчальних стендів (комплексів, приладів, тощо) найбільш розповсюджених систем і технологій захисту навколишнього середовища.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Аналіз відомостей про самооцінювання та звіту експертної групи дозволив верифікувати, що ЗВО забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах ОПП.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

ЗВО вживає комплекс заходів для забезпечення безпеки для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОПП, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Аналіз відомостей про самооцінювання та звіту експертної групи дозволив верифікувати, що ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОПП.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Наявність в Університеті пандусів, підйимальних платформ та табличок зі шрифтом Брайля, окремої спеціалізованої кімнати особистої гігієни, а також нормативних документів і актів, які регламентують діяльність щодо створення спеціальних умов для осіб з особливими потребами, підтверджують, що ЗВО створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними

для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Нормативні документи НУЦЗ України визначають політику та процедури вирішення конфліктних ситуацій. В Університеті впровадженні системні заходи щодо забезпечення гендерної рівності (<https://nuczu.edu.ua/ukr/nutszu/genderna-polityka>), протидії корупції (<https://nuczu.edu.ua/ukr/nutszu/zapobihannia-koruptsii>) та булінгу (<https://cutt.ly/C2r69cE>).

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Аналіз освітньої програми та нормативних документів НУЦЗ України, а також офіційного веб-сайту ЗВО показав, що Університет послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Аналіз відомостей про самооцінювання та звіту експертної групи дозволив верифікувати, що здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери, позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду ОПП.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Аналіз відомостей про самооцінювання та звіту експертної групи дозволив верифікувати, що роботодавці безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду ОПП та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Державна служба надзвичайних ситуацій України, якій підпорядковується НУЦЗ України і яка є головним роботодавцем для випускників освітньої програми, на постійній основі проводить збір, аналіз та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітніх програм підпорядкованих закладів освіти та їхнього подальшого кар'єрного прасування.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Той факт, що експертна група і галузева експертна рада виявила незначну кількість недоліків під час оцінювання ОПП, і вони суттєво не впливають на якість ОПП, свідчить, що система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в ОПП та освітній діяльності з її реалізації.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

При розробці та перегляді ОПП бралися до уваги пропозиції і зауваження зовнішніх стейкхолдерів (роботодавців, академічної спільноти). Результати аналізу ОПП, звітів експертної групи та експертних висновків галузевої експертної ради за іншими освітніми програмами НУЦЗ України, демонструють, що система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітніх програмах та освітній діяльності.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Аналіз відомостей про самооцінювання та звіту експертної групи дозволив верифікувати, що в академічній спільноті ЗВО сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку ОПП та освітньої діяльності за цією програмою.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Нормативні документи НУЦЗ України чітко та зрозуміло визначають правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, і є доступними для них.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

Відомості про самооцінювання та звіт експертної групи підтверджують, що ЗВО не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін. Підтвердженням цього є веб-сторінка "Освітні програми" кафедри прикладної механіки та технологій захисту навколишнього середовища, на якій розміщується проєкт ОПП (<http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/osvitni-prohramy-haranty>),

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ЗВО своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства (<http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/osvitni-prohramy-haranty>).

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Найважливіша практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. При наступних переглядах ОПП, у тому числі на етапі рецензування, адресно звертатися за рецензіями (відгуками) на ОПП до провідних фахівців спеціальності 183 "Технології захисту навколишнього середовища" (гарантів та розробників освітніх програм за цією спеціальністю, експертів Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти).

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Проектній групі ОПП при наступному перегляді ОПП до розділу 2.2 "Структурно-логічна схема освітньої програми" включити схематичні блоки вибірових дисциплін. 2. При наступному перегляді ОПП та робочих програм і селабусів її освітніх компонентів в робочому порядку вилучити зі змісту ОПП теми (розділи), які повторюються, а також теми (розділи), які є базовими для спеціальності 183 "Технології захисту навколишнього середовища", тобто які набуваються під час навчання на рівні бакалавр за спеціальністю 183 "Технології захисту навколишнього середовища", а також під час навчання в школі. 3. Проектній групі провести аналіз щодо необхідності включення в ОПП обов'язкових освітніх компонент "ОК 08. Основи патентознавства" та "ОК 9. Методи обробки статистичних даних", оскільки ППР не є освітньо-науковою, а забезпечення відповідних програмних результатів навчання є опосередкованим. При необхідності можна ввести деякі складові цих дисциплін до практичної складової інших обов'язкових освітніх компонент або ввести ці освітні компоненти до переліку вибірових дисциплін. 4. Для забезпечення досягання "ПР14. Проектувати системи і технології захисту навколишнього середовища", "ПРО8. Проектувати системи комплексного управління відходами...", "ПРО3. Використовувати сучасні комунікаційні, комп'ютерні технології у природоохоронній сфері..." до обов'язкових освітніх компонент ОПП ввести дисципліну (або складові до інших освітніх компонент), яка б була направлена на надання знань, вмінь і навичок в сучасному проектуванні (спеціалізовані для проектування програмні комплекси AutoCAD або інші, програми розрахунку викидів, скидів..., програми розрахунку параметрів шумозахисних екранів і т.д.).

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Сформувати умови вступу на ОПП з врахуванням особливостей ОПП, наприклад, в Правилах прийому на навчання встановити вимогу щодо проходження фахового вступного випробування для перевірки набуття вступником, який навчався за іншою спеціальністю на попередньому рівні освіти, програмних результатів навчання та компетентностей, які отримані під час навчання на бакалаврському рівні за спеціальністю 183 "Технології захисту навколишнього середовища", та відповідно розробити програму фахового вступного випробування.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Викладачам ОПП інтегрувати в навчальний процес використання спеціалізованих програм з проектування систем і технології захисту навколишнього середовища (програмні комплекси AutoCAD або інші, програми розрахунку викидів, скидів..., програми розрахунку параметрів шумозахисних екранів і т.д.).

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

У зв'язку з тим, що при оцінюванні критерію 5, не було виявлено недоліків та слабких сторін ОПП, то рекомендації за цим критерієм не надаються.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Для забезпечення прозорості процедури конкурсного добору викладачів Університету рекомендується удосконалити веб-сторінку офіційного сайту Університету "Конкурс на заміщення вакантних посад" (<https://nuczu.edu.ua/ukr/nutszu/informatsiia-pro-diiialnist/administratyvna-diiialnist>): створити архів оголошень та результатів конкурсу; надати гіпер-посилання на "Положення про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників Національного університету цивільного захисту України" (<https://nuczu.edu.ua/ukr/osvita/normatyvno-pravova-baza-nutszu/dokumenty-universytetu-z-osvitnoi->

діяльності); створити функціонал для завантаження зразків документів, які використовуються конкурсантами при подачі документів на конкурс. 2. ЗВО розробити та впровадити заходи щодо стажування та підвищення кваліфікації викладачів, які викладають на ОПП фахові дисципліни, за напрямами освітніх компонент, які вони викладають. 3. ЗВО розробити та впровадити заходи, які будуть сприяти розвитку викладацької майстерності науково-педагогічних працівників, які викладають на ОПП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. ЗВО розробити та впровадити заходи щодо матеріального забезпечення практичної складової ОПП, яка потребує наявних навчальних стендів (комплексів, приладів, тощо) найбільш розповсюджених систем і технологій захисту навколишнього середовища.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

У зв'язку з тим, що при оцінюванні критерію 8, не було виявлено недоліків та слабких сторін ОПП, то рекомендації за цим критерієм не надаються.

Критерій 9. Прозорість та публічність

У зв'язку з тим, що при оцінюванні критерію 9, не було виявлено недоліків та слабких сторін ОПП, то рекомендації за цим критерієм не надаються.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ГАВЕНКО СВІТЛАНА ФЕДОРІВНА